

Forældregruppe for forældre til småbørn med ADHD

Session 3: Lovgivning, samarbejdet med kommunerne og sanseintegration

Opdateret oktober 2025

Forløb



1. session: Hvad er ADHD



2. session: Hverdagspædagogik



3. session: Lovgivning, kommunesamarbejde, sanseintegration



4. session: Familieliv

Program

- Velkommen
- Præsentation af undervisningen / hvem er vi?
- Præsentation af deltagere
- Hvem gør hvad – BUC, kommunerne, lægen
- Kommunens opbygning
- Rettigheder, indsatser og ankemuligheder
- Støtte i skole
- Aflastning og afløsning
- Merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste
- Spørgsmål og erfaringsudveksling



Samarbejdsaftale og ansvarsområder

BUC:

- Undersøger og behandler børn og unge med psykisk lidelse ambulant og under indlæggelse
- Kan ikke pege på konkrete kommunale indsatser

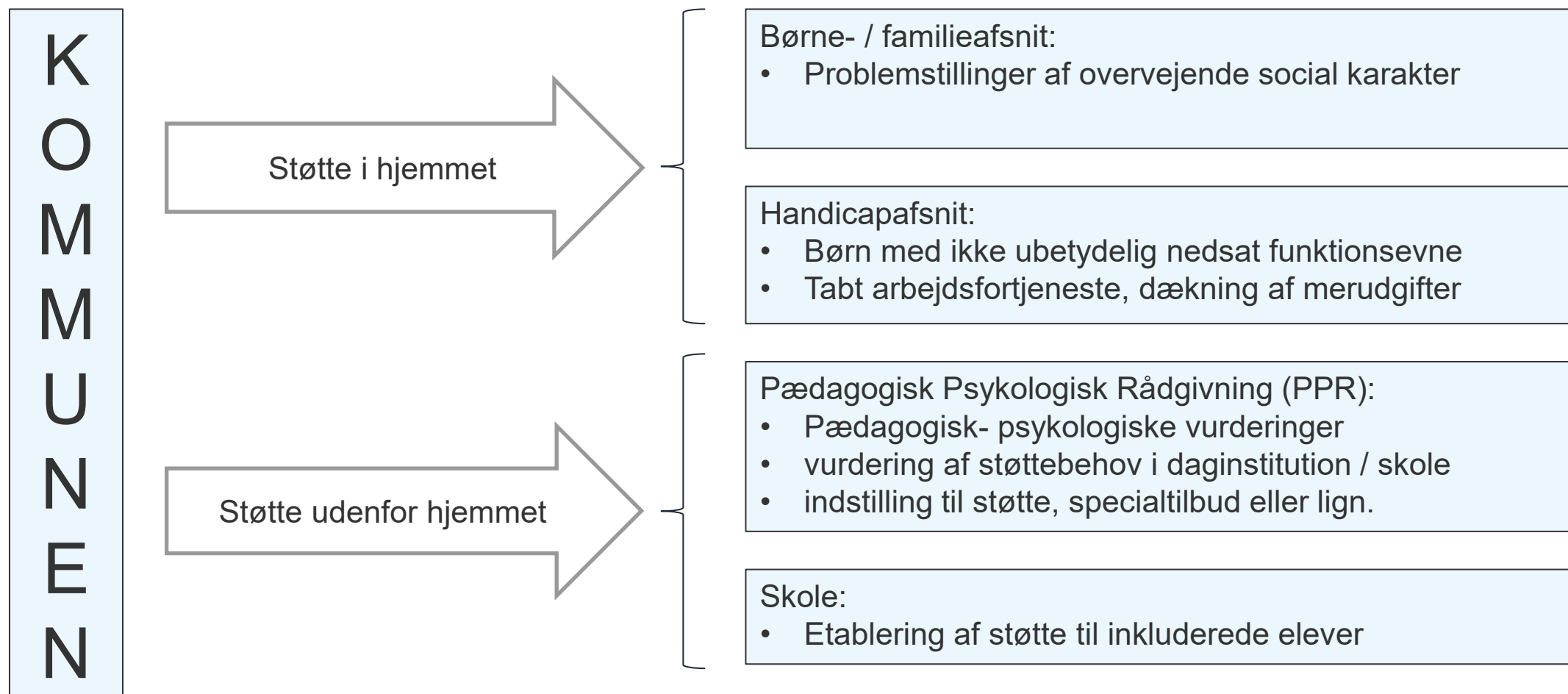
Kommunerne:

- Vurderer, beslutter og iværksætter nødvendige kommunale indsatser, som målgruppen har behov for

Praktiserende læge:

- Undersøger og behandler børn og unge med psykisk sygdom - eller henviser til BUC eller privatpraktiserende speciallæge

Kommunernes opbygning



Barnets lov - formålsparagraf (§1)

Formål:

1. At tilbyde børn og unge og deres familier rådgivning, hjælp og støtte for at forebygge sociale problemer
2. At tilgodese særlige behov, der følger af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer hos et barn eller en ung.

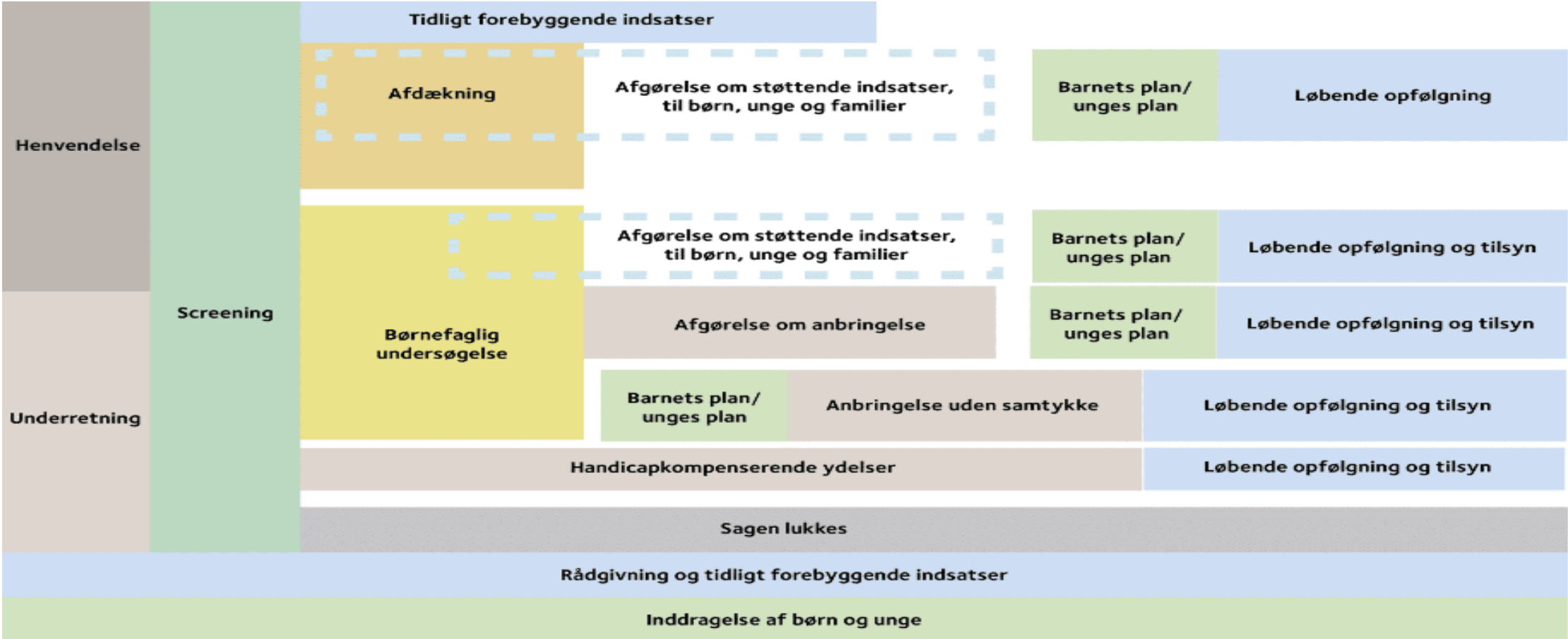
Stk. 2. Hjælp og støtte efter denne lov bygger på forældres ansvar for deres børn

Stk. 3. Hjælp og støtte efter denne lov tilrettelægges efter en konkret og individuel vurdering af det enkelte barns eller den enkelte unges og familiens behov, forhold og forudsætninger

Underretning

- Underretning er indgangen til kommunen, hvis man får kendskab til eller grund til at antage, at et barn eller en ung kan have behov for særlig støtte
- Underretningen skal i mange tilfælde blot opfattes som en sikring af, at kommunen får besked om, at en familie måske skal tilbydes særlig støtte
- Den, der underretter, skal ikke foretage en vurdering af, om barnet eller den unge vil kunne opnå særlig støtte. Denne vurdering foretages af kommunen

Barnets Lov - Sagsflow



Barnets lov

Screening: Når kommunen modtager en underretning / henvendelse og de har viden om eller grund til at antage, at et barn / ung har behov for hjælp og støtte efter barnets lov

Afdækning: Hvis kommunen på baggrund af screeningen vurderer, at der er behov for at afdække et eller flere forhold af betydning for barnets / den unges støttebehov, skal der foretages den nødvendige afdækning

Børnefaglig undersøgelse: Laves i alvorlige eller komplekse sager

- Der er tidsfrist på 4 måneder fra kommunen er gjort bekendt med, at barnet/den unge kan have behov for støtte

Afgørelse: træffes på baggrund af afdækning eller børnefaglig undersøgelse, og skal indeholde en faglig vurdering og begrundelse for indsats eller afslutning af sag

Tidligt forebyggende indsatser (§ 30)

Forebyggende indsatser kan fx være:

- Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser
- Netværks- eller samtalegrupper
- Rådgivning om familieplanlægning

- Kræver hverken afdækning eller børnefaglig undersøgelse
- Der er ikke adgang til at klage over tilbuddet

Støttende indsatser (§ 32)

Støttende indsatser kan fx være:

- Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet
- Behandling af barnet / den unge
- Familiebehandling
- Udpegning af en fast kontaktperson for barnet / den unge eller for hele familien

- Kræver afgørelse, mulighed for at klage ved uenighed
- Kræver afdækning eller børnefaglig undersøgelse
- Kræver samtykke fra jer og barnet / den unge skal inddrages
- Skal angive formålet med indsatsen og den forventede varighed
- Barnets plan / ungeplan / helhedsorienteret plan tages der løbende stilling til

Barnets / den unges rettigheder (§ 5)

- Handler om ret til omsorg, tryghed, beskyttelse og inddragelse samt ret til at udvikle sig i gode sociale fællesskaber
- Stk. 2. Handler om ret til indflydelse på de forhold, som vedrører dem
- Stk. 3. Handler om inddragelse
 - Barnets / den unges holdninger og synspunkter skal fremgå og skal inddrages løbende inden der træffes beslutninger og afgørelser
 - Inddragelse og samtaler kan finde sted uden samtykke fra jer og uden jeres tilstedeværelse, når hensynet til barnets / den unges bedste taler herfor

Barnets / den unges rettigheder – generelt (§ 5)

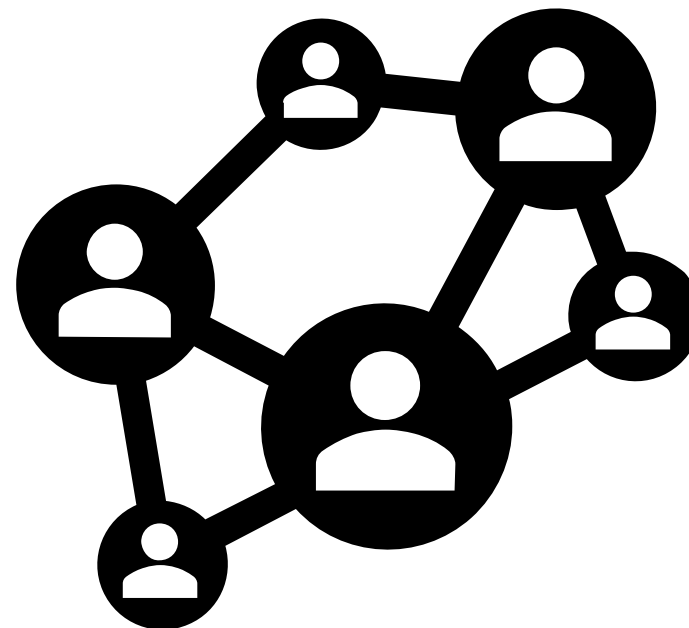
- Handler om ret til omsorg, tryghed, beskyttelse og inddragelse samt ret til at udvikle sig i gode sociale fællesskaber
- Stk. 4. Kravet om samtaler med barnet / den unge kan helt eller delvis fraviges, hvis
 - Barnets / den unges alder eller andre forhold taler imod det. Fx ved et barn med svær autisme uden sprog
 - Barnets / den unges holdning og synspunkter skal stadig fremgå

Barnets / den unges rettigheder – bisidder (§ 6)

- En bisidder hjælper barnet / den unge med at udøve sine rettigheder, ved fx at sikre at
 - der bliver talt med barnet i ”børnehøjde”
 - at barnet forstår sine rettigheder
 - Bisidder kan være en forælder eller en neutral person som fx en pædagog eller lærer
- Kommunalbestyrelsen er forpligtet til at oplyse barnet eller den unge om retten til bisidder, jf. stk. 1. § 7

Barnets / den unges rettigheder - sagsbehandling (§ 8)

- Handler om at sikre inddragelse af barnet / den unge på linje med forældrene
- Stk.2 handler om færrest mulige fagprofessionelle voksne
- Stk. 3 handler om såkaldt inddragelsespraksis, dvs. hvordan kommunen inddrager familien og resten af netværket



Pause



Merudgifter (§ 86) og tabt arbejdsfortjeneste (§ 87)

§ 86: Formål: Dække **merudgifter** som familien ikke ville have haft, hvis barnet / den unge ikke havde haft en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse

§ 87: Formål: Dække tabt arbejdsfortjeneste

- Sikre at barnet / den unge kan passes i hjemmet såfremt behovet opstår
 - hvis det er mest hensigtsmæssigt at barnet passes af en forælder
 - hvis det giver mening at det foregår i hjemmet.
- Loftet for tabt arbejdsfortjeneste er pr. 01.01.25 kr. 36.622

Målgruppe for merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste (§86 og §87)

Målgruppen er familier med børn og unge under 18 år med ”betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse”

- **Funktionsevne** betyder barnets evne til at udføre forskellige fysiske og psykiske aktiviteter. Vurderes i forhold til alder
- Eksempler på fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne: udviklingshæmning, psykisk sygdom, epilepsi, diabetes, nedsat bevægelsesfunktion, udviklingsforstyrrelser, hjerneskade eller nedsat hørelse

Eksempler på merudgifter

- Medicin som er nødvendig pga. lidelsen
- Transport / befordring
- Handicaprettede kurser
- Ekstraordinært tøjslid og vask
- Sygehusophold
- Barnepige (kan også bevilges iht. Serviceloven §84, jf. Barnets Lov § 90)
- De samlede merudgifter skal overstige et årligt minimumsbeløb på kr. 5.718 (2025) og skal være en direkte konsekvens af funktionsnedsættelsen

Aflastning / afløsning (serviceloven §84 jf. barnets lov § 90)

- Kommunen skal tilbyde afløsning eller aflastning til ægtefælle, forældre eller andre nære pårørende, der passer et barn / en ung med nedsat funktionsevne
- Der er ikke frit valg mellem afløsning og aflastning. Dette afgøres ud fra en konkret og individuel vurdering af behovet
 - Afløsning handler om hvordan forældrene kan afløses, fx med praktisk hjælp
 - Aflastning er typisk udenfor hjemmet, fx aflastningsfamilie eller institution, fx i weekender

Støtte i skolen

Mindre end 9 timer ugentligt:

- kaldes støtte
- inden for den almindelige undervisning
- fx undervisningsdifferentiering, holddannelse, tolærerordninger og undervisningsassistenter
- kan hjælpe den enkelte elev og klassen som helhed

Mere end 9 timer ugentligt:

- kaldes specialundervisning
- foregår i en almindelige klasse eller i specialklasse / på specialskole
- kræver pædagogisk - psykologisk vurdering (PPV), som eleven indstilles til af skolelederen
- forældrene og eleven kan selv bede om en pædagogisk-psykologisk vurdering, hvis I synes, at der er behov for specialpædagogisk bistand
- skolelederens beslutning at bevillige. Elev og forældre skal inddrages

Rettigheder ifm. støtte / specialundervisning

- En beslutning om specialundervisning er en afgørelse
- En afgørelse skal du have skriftligt og med en faglig begrundelse, inklusive klagevejledning
- Der kan klages over afgørelsen til Klagenævnet for Specialundervisning (ast.dk). Læs mere på samme side om klagemuligheder
- Klagenævnets kontaktinfo: tlf. 33 41 12 00, e-mail: ast@ast.dk
- Obs: Kan barnet inkluderes i en almindelig folkeskole, hvor støttebehovet er under 9 undervisningstimer, kan der kun klages til skolens ledelse

Pædagogisk-psykologisk rådgivnings tilbud (PPR)

- Skal-opgave: Udføre pædagogisk-psykologisk vurdering (PPV), når skoleledelsen vurderer at der er behov for det
- Eksempler på andre ydelser:
 - Rådgive / supervisere skole og institution om inklusion
 - Udføre psykologisk undersøgelse (fx kognitiv undersøgelse)
 - Afholde kortere samtaleforløb
 - Henvise til tale- og høreundervisning
 - vejlede om andre behandlingsmuligheder / specialtilbud
 - vejlede om ordblindhed
 - Afholde rådgivende samtaler for jer

Retssikkerhed (retssikkerhedsloven § 5)

Kommunen skal behandle ansøgninger og spørgsmål om hjælp i forhold til alle de muligheder, der findes for at give hjælp efter den sociale lovgivning, herunder også give rådgivning og vejledning. Kommunen skal desuden være opmærksom på, om der kan søges om hjælp hos en anden myndighed eller efter anden lovgivning

Klage/ ankemuligheder (forvaltningsloven § 25)

- Der er mulighed for at klage, hvis man er utilfreds med en beslutning / afgørelse kommunen har truffet. Kommunen skal sammen med afgørelsen vedlægge en klagevejledning
- Hvis en borger klager skal kommunen revurdere afgørelsen. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, skal kommunen videresende klagen til Ankestyrelsen, som behandler klagen og træffer en endelig afgørelse
- **Obs:** Klagefrist er fire uger fra den dato, der er angivet i brevet med afgørelsen
- Hverken kommunen eller Ankestyrelsen er forpligtet til at behandle klagesager, hvis fristen er overskredet

Nyttige links og mere viden

- Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH):
 - <https://www.dukh.dk/>
- Danske Handicaporganisationer:
 - <https://handicap.dk/>
- Skole og forældre:
 - <https://www.skole-foraelldre.dk/>
- barnets lov:
 - <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2023/721#P153>
- serviceloven:
 - <https://www.retsinformation.dk/eli/Ita/2023/1089>

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Centers “Viden om” diagnoser mv.

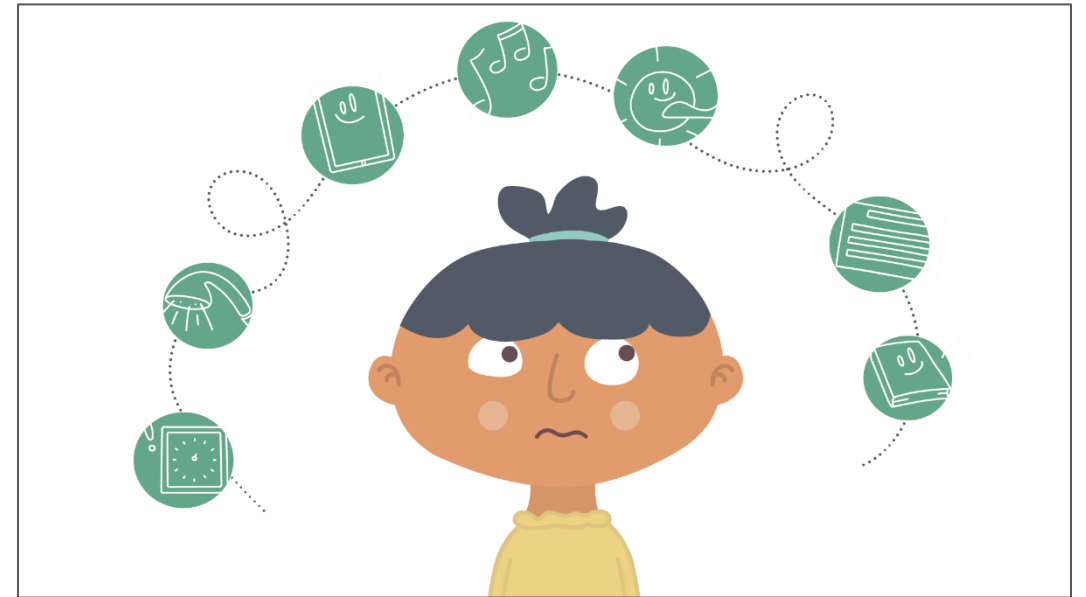




Sanseintegration og motoriske vanskeligheder

Motoriske vanskeligheder og ADHD

- Stor betydning for barnets dagligdag og trivsel
- Er udfordret / har det svært socialt og har vanskeligt ved at følge med motorisk



Motoriske vanskeligheder og ADHD

- De motoriske vanskeligheder kan trænes
- Obs. på fysisk aktivitet i hverdagen
- Sundhedsstyrelsens anbefalinger (30 minutter voksen 60 minutter børn.)



Nervesystemet

- vores sanser bliver hele tiden stimuleret
- Vi har alle en sanseprofil
- Det er ikke en udfordring så længe vi har relevante strategier.
- Eksempler
 - Tøj, lyde, putter ting i munden (det orale)



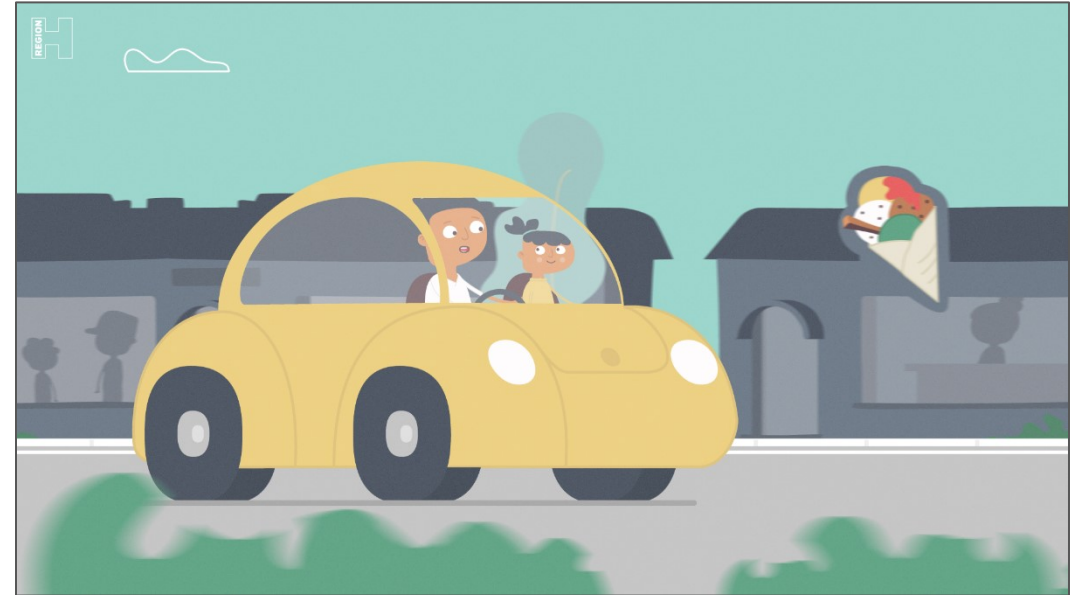
Vanskeligheder ved at bearbejde sanser

- ADHD er ikke lig med sensoriske vanskeligheder
- Men: kan have stor betydning for et barn med **også** at have sensoriske vanskeligheder ift. skoledag / børnehavedag
- Bruger meget energi på at være i det sociale og sortere i sanseindtryk



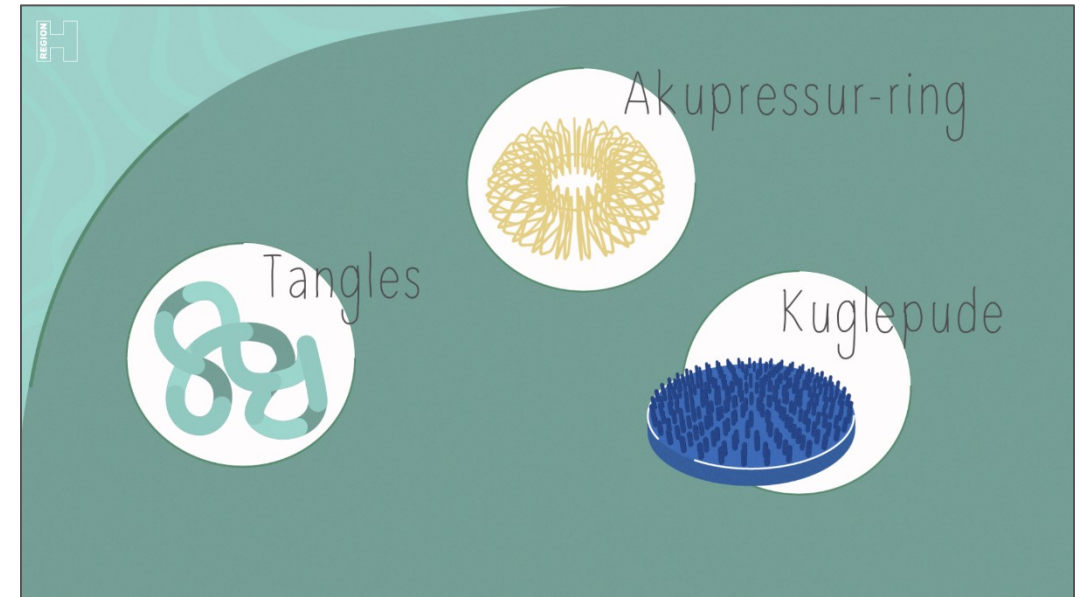
Vanskeligheder ved at bearbejde sanser

- Dagene kan se forskellige ud ift. hvor mange stimuli vi får.
- Opmærksomhed på ens eget nervesystem.



Gode råd

- Opmærksomhed på pause **før** og **efter** en aktivitet
- Sansestimulerende produkter
- Hjælpe barnet til at strukturere stimuli og fysisk aktivitet.



Praktiske øvelser til at få ro på kroppen

- Dybe tryk
- Boldmassage med bobath bold
- Ball stick massage
- Hængekøje
- Massage



Forløb



1. session: Hvad er ADHD



2. session: Hverdagspædagogik



3. session: Lovgivning, kommunesamarbejde, sanseintegration



4. session: Familieliv

Børne- og Ungdomspsykiatrisk Centers “Viden om” diagnoser mv.

